

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Pucinijska ul. 5. — Telefon 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.

ZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglase
iz Kr. Italije in inozemstva ima

l'Unione Pubblicità Italiana S. A.,
Milano

JUTRO

PONEDELJSKA IZDAJA

Uredništvo:
Ljubljana, Pucinijska ul. 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126
Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
roča se posebej in velja mesečno
L 2.50. — Za inozemstvo L 4.—
Rokopisni se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA
per la pubblicità di provenienza
italiana ed estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A.,
Milano

Važni sklepi ministrskega sveta

Sodelovanje Stranke pri podeljevanju poslov javnega značaja — Za povzdigo narodnega gospodarstva — Ukrepi za pravično razdelitev vojnih bremen

Rim, 28. sept. s. Včeraj zjutraj se je sestaj pod predsedstvom Duceja ministrski svet, ki je odobril razen običajnih ukrepov še naslednje:

Na predlog Duceja Fašizma, sefa vlade, zakonski načrt, ki določa preventivno posvetovanje PNF pri imenovanju služb in nalaganju davčnin, ki so v javnem interesu in politične važnosti. Ukrep vzpostavlja direktno sodelovanje Stranke pri podeljevanju funkcij političnega in javnega značaja tako, da bodo izbrane osebe uživale največje zaupanje glede njih pripadnosti načelom režima.

Zakonski načrt za zdravstveno pomoč državnim, civilnim in vojskim nameščencem. Pomoč se nanaša tudi na družinske člane. V ta namen se ustanovi fašistični narodni zavod za pomoč državnim nameščencem.

Zakonski načrt o gradnji planinske akropole v proslavo junaštva italijanskega alpinca. Monumentalni spomenik »Alpiska akropola« bo zgrajen na državne stroške na Dosu Trente.

Zakonski načrt o decentralizaciji industrijskih podjetij, v zvezi z novimi hidroelektričnimi napravami v Italiji. Načrt zakona hoče doseči industrijski razvoj v pokrajinah srednje, južne in občne Italije. S tem načrtom bo mogoče ustvariti obširna delovna področja za zmagovito domovino.

Zakonski načrt o delni in začasni oprostitvi narodnih ribarskih podjetij in ribogojstva slemne pridobitne davčnine.

Zakonski načrt, ki podaljšuje za dve leti fiskalne olajšave za razvoj ribiškega brodivja.

Duce je poročal, da je bila žetev slabša, kakor se je pričakovalo, čeprav nekoliko

boljša kakor 1940-XVIII. Proizvodnja je znašala 1.194.71 milijonov stotov, 1.194.191 pa 71 in pol milijona stotov. Letošnja žetev ne krije potreb prebivalstva. Slabši je pridelek turšice, dočim so se zvišale potrebe za vojsko in za zasedena ozemlja. Ministrski svet je na predlog Duceja določil splošno nakazovanje kruha na sledeči osnovi:

200 g na dan za vse, razen za proizvajalce, dodatek 100 g za delavce in delavke ter dodatek 100 g za težke delavce. Nakazovanje se prične 1. oktobra. V pokrajinah, kjer uživajo polento, je določeno 300 g koruzne moke na dan z dodatkom 150 g za ročne delavce ter nadaljnjim dodatkom 150 g za težke delavce.

Zakonski načrt o ustanovitvi vodovodne ustanove na Siciliji. Oskrbovanje sicilskega prebivalstva z vodo se že rešuje z gradnjo velikih vodovodov. Vsa dela bodo poverjena novi državnim ustanovi.

Zakonski načrt, ki ureja položaj zastopnikov države, Stranke in drugih javnih zavodov pri družbah, zavodih in podjetjih. Ukrep bo povečal oblast zastopnikov pri raznih podjetjih.

Ministrski svet je odobril več dopolnilnih ukrepov za omejevanje slemne možnosti spekulacije. Ukrepi imajo varnostni značaj za obrambo lire in hočejo preprečiti, da bi se nekateri davkoplačevalci odtegnili dolžnostim. Vsa bremena, ki izvirajo iz vojne, morajo biti pravično razdeljena.

Na predlog zunanjega ministra so bili odobreni nekateri ukrepi administrativnega značaja.

Na predlog Duceja, notranjega ministra, je bil odobren zakonski načrt o pomoči

svojcem v izvrševanju službe padlih agentov javne varnosti.

Na predlog Tajnika Stranke so bile odobrene norme o obveznosti cen, določenih po oblasteh, za življenske potrebščine, in zakonski načrt, ki prizna hierarhom PNF značaj javnega funkcionarja.

Na predlog ministra za Italijansko Afriko je bil odobren zakonski načrt o kazenskih določbah in o urejanju proizvodnje in oskrbe v Libiji.

Na predlog ministra za pravosodje je bilo sprejetih več zakonskih načrtov, ki urejajo pravna vprašanja civilnega zakonika glede lastnine, obligacij, dela in zaščite pravic. Novi civilni zakonik stopijo v veljavo dne 28. oktobra t. l., ostali pa 21. aprila, leta 1942-XX.

Na predlog finančnega ministra je bilo brezplačno odstopljeno madžarski vladi zemljišče v Rimu za gradbo zavoda madžarske kulture. Odobreni so bili predlogi o spremembi pravil dveh loterijskih podjetij.

Na predlog Duceja, vojnega ministra, je bil odobren zakonski načrt o napredovanju rezervnih oficirjev Kr. vojske in uradnikov, ki so v službi oddelkov vojske. Ukrep priznava posebne prednosti pri napredovanju rezervnih oficirjev. Drugi odobreni zakonski načrti se nanašajo na napredovanje mornariških obveznikov, ki so bili v borbi ranjeni. Določena je tudi odškodnina osebu Kr. mornarice za izgube, ki jo utrpel ob mornariških nesrečah. Na predlog Duceja, ministra mornarice se za dve mestu poveča število generalnih inspektorjev osrednje uprave Kr. mornarice.

Ministrski svet je končal sejo ob 14. uri in se bo zopet sestajl torek 30. t. m. ob 10.

Odbiti sovražni napadi v Gondarju

Topniški boji v severni Afriki — Letalski napadi na angleško ladjeve ob Gibraltarju

Glavni stan Oboroženih Sil je 28. septembra objavil naslednje 482. vojno poročilo: V severni Afriki delovanje topništva na kopni fronti.

Med letalskim napadom na Bengazi in na Bardijo so bila sestreljena tri sovražna letala. Četrto letalo je neko naše letalo sestrelilo v teku izvidniškega poleta nad področjem Kufre.

Vzhodni Afriki je junaška posadka Uelkefita, oblegana že od 15. aprila, ki je že pred dnevi izžrpala ves svoj živež, dobila ukaz, naj s 26. t. m. preneha z odporom.

Dostojno je kronala svoje prejšnje odlične ofenzivne in defenzivne akcije s poslednjim srditim izpadom, s katerim je obnavljala in pognala v beg številno nadmo-

ne sovražne sile, ki jim je zadala občutne izgube.

V ostalih odsekih bojišča v Gondarju so bili z našim učinkovitim nastopom izjalovljeni poskusi sovražnikovih napadov.

Sovražna letala so izvedla ofenzivne napade na Agrigento, Marsalo, Trapani, Cagliari in na Porto Empedocle, kjer so bili med civilnim prebivalstvom ubiti 3 ljudje, 8 pa ranjenih.

Protiletalska obramba v Cagliariju je sestrelila eno letalo, drugo letalo pa je sestrelila obramba v Marsallu.

V osrednjem Sredozemlju so v teku močni napadi Kr. letalstva proti močni pomorski angleški skupini, ki je prišla iz Gibraltarja.

Ob obletnici trojnega pakta

Izmena pozdravnih brzojavk med Ducejem, Hitlerjem in japonskim ministrskim predsednikom

Rim, 28. sept. s. Ob prvi obletnici podpisa trojnega pakta so bile izmenjane naslednje brzojavke Duceja, Führerja in japonskega ministrskega predsednika:

Eksc. Adolf Hitler, Führer in kancelar Rajha, Berlin.

Veliki in odlični dogodki so se dogodili, Führer, v tem prvem letu obstoja trojnega pakta. Enako veliki dogodki se pripravljajo. Postavljene so že prve nepopravljive osnove novega reda po paktu, ki je bil sklenjen v Berlinu. Sprejmite, Führer, ob obletnici v imenu fašistične Italije in v mojem imenu moj tovariški pozdrav. — Mussolini.

Benito Mussolini, šef vlade, Duce Fašizma, Rim.

Ob prvi obletnici dneva, ko so se Nemčija, Italija in Japonska zedinile v tridelnem paktu, posvečam svojo prvo misel vam v prisrčnem prijateljstvu. Trojni pakt se je izkazal kot osnova bodoče obnove, h kateri so pristopili številni drugi mladi narodi. Za naloge, ki nas čakajo, bo še nadalje pakt predstavljal važno jamstvo za uspeh. Šele bodoče generacije bodo pripoznale, kako odlični so bili trije narodi, zedinjeni v trojnem paktu, da rešijo svet pred izkoriščanjem po narodih, za katere ne obstajajo problemi prostora, in pred smrtno nevarnostjo boljševizma. — Adolf Hitler.

Eksc. princ Fumimaro Konoje, min. predsednik japonskega cesarstva, Tokio.

Danes je prva obletnica podpisa trojnega pakta, ki je združil s trdnimi vezmi Italijo in Japonsko v skupni nalogi graditve novega reda v Evropi in Aziji. Ob tej obletnici naj veliki japonski narod sprejme pozdrav fašistične Italije in moj osebni pozdrav z nepopravljivo vero v zmagov prave. — Mussolini.

Eksc. Benito Mussolini šef vlade, Rim.

Ob prvi obletnici podpisa trojnega pakta imam čast izraziti vam, Ekscelencu, svoje najgorečnejše čestitke in želim obnoviti svoje najodkritosrdnejše želje za večne uspehe, s katerimi fašistična Italija koraka odločno naprej za ustvaritev novega reda na svetu. — Princ Konoje, min. predsednik Japonske.

Zunanji ministri Italije, Nemčije in Japonske so si poslali naslednje brzojavke: **Joachim v. Ribbentrop, zunanji minister Rajha, Berlin.**

Ob prvi obletnici trojnega pakta, katerega sem imel čast podpisati z Vami v Berlinu v septembru preteklega leta, sta najina naroda bolj kakor kdaj trdno prapričana v zmagu. Naloga obnove Evrope in Azije, ki jo določa pakt, je v zmagoviti fazi stvarnega uresničenja. Zavezniki Nemčiji, njenemu Führerju in Vam pošiljam ob tej obletnici svoje najpriskrdnejše in tovariške pozdrave in želje. — Ciano

Eksc. Galeazzo Ciano, zunanji minister, Rim.

V imenu najinih vlad sva podpisala svečano v Berlinu pred letom dni trojni pakt s cesarskim poslanikom Japonske. V spornici na to nepozabno uro Vam pošiljam, dragi prof Ciano, svoje najgorečnejše pozdrave. Najino tesno in popolnoma zaupno sodelovanje je za ustvaritev načel trojnega pakta mi je bilo izredno zadoščeno. Zmag našega zaveznika orojča bo omogočila dosego namenov trojnega pakta ter bo zagotovila srečno bodočnost vsem narodom, ki so zbrani v paktu. — Vaš Joahim Ribbentrop.

Eksc. admiral Teijiro Tojoda, zunanji minister, Tokio.

Ob prvi obletnici pakta, ki je združil v svečani nalogi politično-vojaškega in gospodarskega zavezništva Italijo, Nemčijo in Japonsko, pošiljam preko Vas velikega japonskemu narodu svoj pozdrav in svoje najpriskrdnejše tovariške želje, da bi se njegovo visoko poslanstvo in pravične aspiracije izpolnile. Zaveznitvo, ki ga določa trojni pakt, je bilo in bo v bodočnosti mogočno sredstvo za doseg življenjskih prostorskih in delovnih zahtev najinih mladih narodov. Pakt je bil in bo v bodočnosti še bolj osnova, na kateri smo pričeli zmagovito in pravično graditi novi red na svetu. — Ciano.

Eksc. Galeazzo Ciano, zunanji minister, Rim.

Ob prvi obletnici podpisa trojnega pakta imam čast izraziti vam svoje prisrčne čestitke. Države, ki so podpisale pakt, so v teku enega leta napravile velikanski korak naprej k ustvaritvi novega reda na svetu in ustvaritvi trajnega mira na temelju pravice, kar so smotri pakta. Želim ob tej priliki obnoviti našo odlično željo, korekati naprej v najtesnejšem sodelovanju proti skupnemu cilju. — Teijiro Tojoda, zunanji minister Japonske.

Izjava japonskega poslanika v Berlinu

Berlin, 28. sept. d. Japonski veleposlanik v Berlinu Oshima je ob obletnici podpisa berlinskega trojnega pakta izjavil zastopniku lista »Esener National-Zeitung«:

Naše zaupanje v končno zmagu se je utrdilo s podvigom nemške armade in armade njene italijanske zaveznice. V razmeroma kratkem razdobju dveh let sta ti armadi v vzajemnosti izvršili veličastne naloge, ki so edinstvene v zgodovini človeštva. Iz vsega srca želim junaškim močem v imenu vsega japonskega naroda, da uresničijo svoje upe v izgradnji novega reda. Japonski narod upe čeniti ugodne posledice, ki mu jih prinašajo nemške zmagu v Evropi ter se bo znal izkazati hvalečnega zanje.

Ofenziva proti Krimu in Harkovu

Siloviti boji na ožini pri Perekopu — Prodiranje proti industrijskemu področju ob Dancu — Nemško topništvo razbija petrograjske utrdbe Finska ofenziva proti Petrozavodsku ob Oneškem jezeru

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 28. sept. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavila danes naslednje poročilo:

Na obkolitveni fronti pred Petrogradom so težke baterije nemške vojske 26. septembra učinkovito obstreljevale sovjetske vojne ladje v kronštatski lukji in na obalnem področju južno od tod. Nekaj križark je bila je strelj zažgana.

Letalsko orožje je napadalo železniške transporte in železniške naprave na področju pri Harkovu in Moskvi, kakor tudi na področju pri izvirih Volge. Bojna letala so zadelala z bombami težkega kalibra v polno neko sovjetsko bojno ladjo pri Kronštatu. Nočni napadi letalskega orožja so bili usmerjeni proti vojskim napravam v Moskvi.

Na morjih pri Farserskih otokih je potopilo letalsko orožje podvevi dva tovorna parnika s skupn 3300 br. reg. tonami.

Pri poskusu angleških letal, da bi včeraj napadla obalo ob Rokavskem prelivu, je izgubil sovražnik 23 letal, in sicer 17 v borbi v zraku, 4 je sestrelilo protiletalsko topništvo, dve pa enote vojne mornarice.

Sovražna letala niso priletela niti podvevi niti ponocni nad nemško ozemlje.

✱

Stockholm, 28. sept. d. Na južnem delu vzhodnega bojišča se bje velika bitka za posest ožine, ki veže polotok Krim s kopnino, pričena pa se više na severu razvijati velika nemška ofenziva proti važnemu ukrajinskemu industrijskemu središču Harkovu.

Krimska ožina je zelo dobro utrjena in dasi prostorno zelo omejena predstavlja vseeno precej težko prehodno točko, ker je tu sovjetska obramba mogoča ne samo s kopnega, marveč tudi z morske strani. Glede na siloviti ogenj nemškega topništva in neprestano bombardiranje močnih skupin nemških strmoglavnih letal, pa je le vprašanje časa, kdaj se bo sovjetski odpor na krimski ožini zrušil. Okupacija polotoka samega po mnenju vojaških opazovalcev nato ne bo posebno težavna naloga.

Nemške čete, ki so končale uničenje vzhodno od Kljeva obkoljenih sovjetskoruskih čet, bodo brzkone nadaljevale napredovanje v vzhodni smeri, kjer bodo podprle ofenzivo nemške skupine, ki pritiska na Harkov od Poltave. Zasedba Harkova bo pomenila pričetek izločitve sovjetske industrije v donski kotlini iz sovjetskoruskega obožovalnega aparata, kar bo značilno silno oslabitev hrbenitve sovjetskih oboroženih sil.

Na osrednjem bojišču so vojaške operacije manjšega obsega in se položaj po zadnjih redkih vesteh, ki so dostopne s tega področja, ni bistveno izpremenili.

Borba za Petrograd se nadaljuje z ogromnim angažiranjem ljudi in materiala. Dasl je kazalo, da bi se utegnla ofenziva za Petrograd na nekaterih točkah izpremeniti v pozicijsko vojno, kar bi najbrže želelo poveljništvo obrambe Petrograda, je vendar Nemcem vedno znova uspelo razbiti vsa jedra, okrog katerih je sovjetsko-rusko

poveljništvo polzkušalo utrditi svojo obrambo. Z nepopisnimi žrtvami ljudi in materiala skuša Vorosilov sproti zagatiti vrzeli, ki jih vedno znova sekajo nemški napadi v petrograjski utrdbeni sistem. Nemško topništvo in strmoglavno letalstvo posebno splotivo bombardirata sovjetskoruske topniške postojanke, ki se postopno druga za drugo izločujejo iz borbe. Ne nedostatek municije, marveč uničenje topništva bo končno zlomilo sovjetsko-rusko obrambo tudi na onih točkah, ki se najtrdovatneje drže. Sovjetsko-rusko brodivje, v kolikor je še ostalo sposobno za borbo med Kronštatom in Petrogradom, je pod neprestanimi napadi nemških strmoglavnih letal. Isto velja za kronštatske utrdbe.

Cim dalje bolj zanimiv postaja razplet položaja na finskem bojišču, kjer se pričena finska ofenziva za močno utrjeno sovjetsko trdnjavo Petrozavodsk ob Oneškem jezeru. Po popolni obkolitvi Petrozavodska, ki je prinesla finskim četam tudi mnogo vojnega plena, je nastopilo sedaj finko topništvo, ki ruši obrambne naprave okrog te važne sovjetsko-ruske trdnjave. Zanimivo je, da se je finko topništvo izkazalo za nadmočno v nasprotju z izkušnjami v zimski vojni l. 1939-40. Dasl je treba pričakovati, da bodo sovjetske čete Petrozavodsk branile do skrajnosti, je vendar njihova kvaliteta tretjevrstna, ker so tu prvorazredni oddelki pomešani z najslabšimi, nelzohalnimi enicami, nespodobnimi za slemerno akcijo, kar samo ovira inicitiativnost preostalega boljšega dela sovjetskoruskih čet.

Na skrajnem severnem delu vzhodnega bojišča se zd, kakor da nemška ofenziva pooti Murmansku ne napreduje z zadostno naglico. Nemški cilj v tem odseku je prodor na Belo morje ter okupacija luke Arhangelsk, ki bi še utegnla priti v poštev za oskrbovanje sovjetskih čet. Na drugi strani pa bi ta luka dobro služila tudi za oskrbovanje severnih nemških armad, ker se je izkazalo, da se lahko s pomočjo lomilcev ledu v skrajnem primeru drži vslo zimno odprta. Od Arhangelska vodi železniška proga na jug proti Vologdi, preko katere so šli pred obkolitvijo vojaški transporti v Petrograd ter na vsu fronto med Petrogradom in Moskvo. Po nekaterih informacijah ima v Vologdi, odnosno nekje v bližini, svoj generalni štab maršal Vorosilov, ki skuša na tej točki zbrati čete, ki naj bi poizkusile razbremeniti Petrograd.

S finskega bojišča

Helsinki, 28. sept. d. S pristojnega finskega službenega mesta javljajo, da so finski bombniki v zadnjih dveh dneh izvršili več zelo uspešnih napadov na vlake na železniški postaji Petroskoj ter na kolodvoru v kraju Sijju. Med mestoma Petroskoj in Lopinapello so finska bombniška letala silovito bombardirala dva vlaka na progi. Nadalje so bile bombardirane sovražnikove topniške postojanke severno od Petroskoja. Ob obali Oneškega jezera, jugovzhodno od Petrozavodska, je prišlo do ma-

like letalske bitke, v kateri je bilo izmed šestorice sovražnikovih borbenih letal 5 sestreljenih od finskega lovškega letalstva. Na istem področju so finska letala sestrelila en sovražni bombnik. Vseh skupaj je sovražnik na tem področju izgubil 24 letal, dočim finko letalstvo pogreša le en aparat.

Helsinki, 28. sept. s. Finski inženjerci so opravili naravnost čudežno delo z obnovitvijo železniškega prometa preko Karelije. Včeraj zjutraj je prvi vlak dospel v Viipuri.

Napadi na sovjetsko vojno mornarico

Berlin, 28. sept. d. Nemško letalstvo in baterije nemškega težkega topništva ob Finskem zalivu so v petek zopet silovito obstreljevale ostanek sovjetske baltiške vojne mornarice, ki je poiskala zavetja v kronštatski lukji. Kakor javljajo s pristojne nemške vojaške strani, je bila hudo zadeta sovražna križarka razreda Kirov. Na ladijskem krovu je nastala eksplozija. Dve nadaljnji sovjetski vojni ladji sta bili tako hudo poškodovani, da sta bili prisiljeni umakniti se iz borbe. Nekaj sovjetsko ruska vojna ladja je morala zaradi nemškega ognja dvigniti sidro ter poizkusiti umakniti se iz silovitega preciznega ognja nemških topniških baterij.

Z osrednjega bojišča

Berlin, 28. sept. s. V osrednjem odseku sovjetske fronte je neka nemška oklopna divizija zajela od 22. do 26. septembra 8000 ujetnikov. V teh akcijah so Nemci zajeli v petih dneh 22 tankov, med njimi 7 velike toneže, 12 topov in nad 100 strojnice.

Bombardiranje Moskve

Berlin, 28. sept. d. V noči na soboto je nemško letalstvo spet bombardiralo Moskvo. Z bombami so bili zadeti važni vojaški objekti in piloti so opazovali izbruh velikih požarov. V teku zadnjih napadov nemškega letalstva na sovjetsko prestolnico so bili hudo poškodovani množestveni industrijski objekti. Nadalje je bil zadet kljeviski kolodvor, železniška postaja, preko katere je šel v mirnih časih pretežni del železniškega prometa proti Kljevu in Brjansku. Kljeviski kolodvor predstavlja torej izhodiščno točko ene najvažnejših železniških zvez, ki oskrbujejo južni odsek vzhodnega bojišča. Nemška letala so nadalje z rušilnimi bombami zadelala mnogotere objekte v Kremli, ki so bili hudo poškodovani. Nadaljnji napadi so sledili na druge železniške postaje v Moskvi in okolici ter na železniške proge. Prekinitev železniških zvez okrog Moskve je ustvarila velike težkoče za oskrbovanje Moskve.

Uspeh italijanskega ekspedicijskega zbora

Berlin, 28. sept. s. DNB doznava, da so italijanske čete z napadom zavzele 26. septembra obrambe vzdolž toka neke reke ter zlomile boljševiški odpor. Uspejo jim je postaviti mostišče. S to akcijo so si italijanske čete odprle pot za nadaljnje napade.

Stalin noče dati informacije o vojnem položaju

Washington, 28. sept. s. Ze se kažejo prvi znaki nenaravnega zaveznitva med plukotničnimi Anglosaji in boljševizmom. Iz uradnega vira se doznava, da je Stalin odklonil Washingtonu in Londonu informacije o stvarnem položaju sovjetske vojske. »New York Times« potrjuje to vest in pravi, da bo Stalinov odpor napravil še bolj problematično dobavo vojnega materiala Sovjetski zvezi.

Turška generala na vzhodnem bojišču

Ankara, 28. sept. d. Vrhovno poveljništvo nemških oboroženih sil je povabilo dva turška generala na obisk vzhodnega bojišča. Oba turška gosta, med katerima je eden sloveč vojaški pisatelj general Erkelit, bosta prihodni teden z letalom odpotovala iz Turčije.

Angleški pritisk na Finsko

Stockholm, 28. sept. d. Včeraj je bila v Londonu objavljena nota, ki jo je pretekli teden poslala britanska vlada finski vladi preko norveškega poslanitva v Helsinkih in s katero je Anglija poskušala ustrahovati Finsko, da bi ustavila vojne operacije proti Sovjetski zvezi. Nota se pričena s sklicevanjem na nadaljevanje finskih vojaških operacij na vzhodu ter pravi, da bo Velika Britanija prisiljena obravnavati Finsko kot neodvisno suvereno državo, če ne bo ustavila svojih vojaških operacij.

Protector Neurath na bolniškem dopustu

Berlin, 28. sept. s. Državni protector Češke in Moravske baron v. Neurath je iz zdravstvenih razlogov zaprosil za daljši dopust in da bi bil zaradi tega začasno razrešen svoje dolžnosti. Hitler je prošnjo sprejel in poveril generalu Heydrichu posla protectorja za časa bolezni barona Neuratha.

INGEBRAJTE K. JUTRO

25 deklet na tekališču

Miting za prvenstvo pokrajine po disciplinah — Tudi najboljše poedinke inna Hermes — Dober sport, slaba organizacija

Ljubljana, 28. septembra. Precej neopazane so ostale priprave in skoraj premalo je bila opozorjena sportna javnost na drugi javni nastop naših atletinj, ki so imele večeraj na letnem telovadišču v Tivoliju še svede prvenstveno tekmovalne za posameznice, v organizaciji SLAZ in v izvedbi SK Ilirije. Prvi del podobne konkurence po klubih so opravile pred tremi tedni v Novem mestu, večeraj pa so se morale zbrati še enkrat, da si razdelijo mesta prvakinj Ljubljanske pokrajine. Kakor znano, so se takrat prvič v dolenjski metropoli prelvsem uveljavile Hermežanke, medtem ko so brhke Dolenjke kljub temu, da je sponelo vse vreme odločitve le na nekaterih talentiranih poedinkah, zaslužno zasedle drugo mesto pred družino ljubljanske Planine. Po računih z onega mitinga so veljale tudi večeraj »šiskarice« za favoritinje dneva, toda kljub temu so se v nekaterih točkah razvile prav napete borbe z ostalimi, ki se niso kar tako končale v korist boljnjih na papirju. Toda o tem še kaj pozneje!

Nekaj dlje se je treba namreč to pot spet ustaviti

pri organizacijski strani

ki je pokazala več slabega kakor ne. Atletski forumi pri nas se v zadnjem času strogo po organizaciji opredeljujejo v tri stranke, v organizatorja, prireditelja in sodniški zbor, od katerih hoče biti vsaka čisto neodvisna od druge in od katerih opravlja vsaka svoje delo zase, ne da bi se spoznavala ali priskočila na pomoč drugi, če ji prede trda. Zaradi te opredelitve se je slika večerajšnjega mitinga, ki je bil nazadnje še dovolj dobro obiskan, spremenila v pravo vaško prireditelje, ki prav gotovo ni bila vredna organizacijskih sposobnosti, kakršne so že tolikokrat pokazali naši sportni delavci.

Pri podrobnem ocenjevanju moramo seveda izvesti — glede na to, da on samo sodi in drugega nič — sodniški zbor, ki je bil tudi večeraj zastopan dovolj številno, ter krivdo za obupno vnanjo sliko tega prvenstva zvaliti na organizatorja in prireditelja. SLAZ je izvedbo tega mitinga poverila SK Iliriji po vseh dosedanjih običajih — kljub temu, da Ilirija ženske atletske sekcije nima in za uspeh ali neuspeh nastopov ni bila niti najmanj v skrbeh — sama pa se je potem dvignila v pozo iskanega gospodarja na terenu in mirno spremljala, ko prav na koncu že skoraj ni bilo mogoče razločiti, ali in kdo se tekmuje in kdo spada pred bariero ali za njo. Prireditelje je kriv vsega, to je bil splošni otmev izza mize vrhovnega razsodišča, s čimer pa se mi nočemo zadovoljiti. Krivi so večerajšnjega nereda in nekaterih prizorov, ki bi jih na organizirani sportni tekmi sploh ne smeli videti, vsi do zadnjega, ki so imeli kakršno koli funkcijo na tej prireditvi. Mislimo, da bi bili morali potem, ko je odvedal prireditelje, prijeti vaje organizatorji in nato, sami od sebe ali na pobudo SLAZ, tudi sodniki. Tako pa je vsak ostal na svojem mestu, miting pa je šel s propagandne strani — po vodi.

Sportna vrednost prireditve

kljub vsem neugodnim okoliščinam — toda ob izredno ugodnem vremenu — ne bi bila tako majhna. V konkurenci se je javilo vsega 25 atletinj, Hermes s 15, Elan s 6 in Planina s 5 tekmovalkami, torej vendarle s precej manjšim številom kakor na nedavnem tekmovalju klubov ob Krki. Mimo tega je dobra forma nekaterih talentiranih udeleženk in neizbežna — večih skoraj preveč glasna in premošna sportna — konkurenca med Hermesom in Elanom dvignila splošen uspeh prireditve nad povprečje. Izdi v splošnem niso pokazali novomeških, pokazali pa so, da je delo v ženskem atletskem taboru rodilo spet enkrat — kolikokrat smo tukaj že začeli in spet obstajali — prve razveseljive sadove. Imena najboljše so ostala kajpak ista: allround atletinja Hermes Priboškova, ki je spet osvojila tri prva mesta, potem pa Pustiškova, Rupnikova in Vazzazova, ki so prinesle Hermesovim barvam še tri prvenstva, dalje Sušteršičeva (Planina), ki je zmagala na onih toliko spornih 100 m ter tekačice Elana, ki so Hermesu pred nosom odnese zmago v stafeti, posebej pa še Marinčkova, ki je postala prvakinja v krogli, pa je tudi v disku in kopju pridno posegala v dogodke. Vse v vsem, videli smo dva tučata deklet, ki spet z veseljem in uspehi orjejo ledino damske atletike; ker so zdaj v rokah zelo skrbnih trenerjev in jim medsebojna borba vilva novo veselje do dela, gledamo v ženski atletiki lahko optimistično v bodočnost.

Tehnični izidi

Tek na 100 m: I. predtek: 1. Sušteršič (Planina) 14.1; 2. Pustišek (Hermes); 3. Kobau (H). II. predtek: 1. Colja (Elan) 14.2; 2. Sedej (H) 14.6. — Finale: 1. Sušteršič (P) 14.2, 2. Colja (E) 14.5, 3. Sedej (H) 15, 4. Pustišek (H) 16.6. — Zaradi finala, ki je bil pri 6 tekmovalkah nepotreben, je bilo mnogo razprav, dokler niso uspeli Novomeščani, zmagala pa je Ljubljanka.

Tek na 60 m: 1. Pribošek (H) 8.6, 2. Sušteršič (P) 8.7, 3. Kozina (E) 9.1, 4. Jazbinšek 9.3, 5. Bradasek (H) 9.4, 6. Evala (P) 9.6. — Krasna borba za prvo mesto, ki se je za malenkost končala v korist Hermežanke.

Skok v daljino: 1. Pustišek (H) 4.43, 2. Palčić (E) 4.29, 3. Sedej (H) 4.10, 4. Jošt (H) 4.08, 5. Gartner (H) 3.98, 6. Lavrenčič (P) 3.83. — Zmagoviti skok je imela Hermežanka že pri drugem poskusu.

Tek na 80 m z zaprekami: 1. Rupnik (H) 16.2, 2. Palčić (E) 17.1, 3. Kronneger (E) 18.7. — Po drugem uspelem startu sigurna zmaga edine Ljubljankinje.

Met diska: 1. Pribošek (H) 31.01, 2. Rupnik (H) 29.90, 3. Marinček (E) 27.86, 4. Sušteršič (P) 26.79, 5. Colja (E) 26.68, 6. Tome (P) 26.38. — Zmagovalka precej boljše kakor v Novem mestu.

Skok v višino: 1. Pribošek (H) 143, 2. Sedej (H) 130, 3. Kronneger (E) 125, 4. Kozina (E) 125. — Odlični podvig Hermežanke, ki žanje aplavze med izvajanjem.

Met kroglice (8 kg): 1. Marinček (E) 9.86, 2. Regl (H) 9.59, 3. Kronneger (E) 9.09, 4. Sket (H) 8.91, 5. Vazzaz (H) 8.78, 6. Tome (P) 8.74. — Eden najlepših metov vitke Dolenjke je bil tudi odločen za zmagavico.

Met kopja: 1. Vazzaz (H) 26.88, 2. Marinček (E) 25.06, 3. Tome (P) 24.83, 4. Sket (H) 21.91, 5. Gartner (E) 21.55. — Ostra borba za prvo mesto, ki je bila kmalu odločena za Hermežanko.

Stafeta 4x100 m: 1. Elan (Palčić, Gartner, Colja, Kozina) 1:58.4, 2. Hermes (Pustišek, Kobau, Jošt, Rupnik) 1:59.7, 3. Planina (Sušteršič, Bradasek, Evala, Lavrenčič) 2:00.0, 4. SLAZ (Sušteršič, Bradasek, Evala, Lavrenčič) 2:00.0. — Ostra borba za prvo mesto, ki je bila kmalu odločena za Hermežanko.

Časti in darila

Med dovolj številnim občinstvom je tekmi prisostvoval tudi zaupnik tukajšnjega CONI-a g. comm. Buratti, ki je prireditelje razveselil s kopico posebnih daril, deloma praktičnih po naklonjenosti Ekse. Visokega Komisarja Graziolija, posebej pa še s pokalom za najboljši klub dneva. (Glede na to so izide ocenjevali tudi še po klubih, pri čemer je največ točk (88) nabral Hermes, ki je prejel v trajno last pokal CONI-a). Prireditelji so razen tega razdelili zmagovalcem še okusne plakete, spet izdelek znanega sportnika Priboška. Med sodniškim zborom, ki mu je načeloval dr. Kuhelj in ga vodil g. Zupančič, smo opazili tudi kapitana g. Negrinja in poročnika Cumerja, oboje predstavnika FIOAL-a, ki sta si za razmah naše damske atletike posebno v Novem mestu pridobila mnogo zaslug in sta tudi večeraj kot rutinirana strokovnjaka s tekališču po najboljših močeh spravljala dogodke v pravi tir.

Marsikaj je bilo lepega in bodrilnega na tej večerajšnji reviji atletinj, nekaj pa je bilo vnanjih podrobnosti, ki se v interesu propagande za ta najlepši sport za žensko mladino — in mladino sploh — ne smejo več ponoviti.

Trener FIDAL-a v Ljubljani

Trener FIDAL (Italijanske federacije za lahko atletiko) Cumar je bival v času od 16. do 21. t. m. v Ljubljani — za njegovo gostovanje se je pobrigal zaupnik CONI-a pri Vis. komisarju za Ljubljansko pokrajino comm. Buratti — ki je imel v teh dnevih na letnem telovadišču v Tivoliju dobro obiskan atletski tečaj. Treninga pod njegovim vodstvom se je vse dni udeleževalo lepo število atletov in atletinj, članov SK Ilirije, ZSK Hermes in SK Planine.

Kakor slišimo, bo g. Cumar tudi v bodoče še za daljši ali krajši čas lahko prihajal med ljubljanske atlete.

Avtomobilski klub v Ljubljani

Imel dne 26. septembra svoj izredni občinski zbor. Pod predsedstvom g. A. Praprotnika in ob veliki udeležbi članov je obširno poročal g. dr. Žužek o delokrogu kr. italijanskega Avtomobilskega kluba (RACI), ki je uradna organizacija avtomobilizma v Italiji. Pričakovati je, da bo v kratkem objavljen za Ljubljansko pokrajino zakon, s katerim se uvede tudi v naši pokrajini javni register za avtomobile, motorna kolesa in traktorje, ki se vodi v Italiji v okviru Avtomobilskega kluba. Na predlog Upravnega odbora so bila vsa klubova pravila soglasno prilagojena onim RACI-ja, tako da bo ljubljanski Avtomobilski klub, ki pa ostane avtonomno-pravna oseba, vodil razširjene posle RACI-jevega delokroga v Ljubljani.

Občni zbor so s svojo prisotnostjo počastili v zastopstvu g. generalnega predsednika Conte Alberto Bonacosse predsednik tržaškega sedeža Guido Cosulich, v zastopstvu generalnega tajnika g. odvetnika Zanelli, direktor tržaškega sedeža g. dr. De Minicis in delegirani upravitelj javnega registra g. dr. Zagari.

G. predsednik Gosulich je v prisrčnih besedah sporočil pozdrave g. generalnega predsednika in RACI-jevega sedeža v Trstu, ki je ob tej priliki poklonil našemu klubu v znak posebnega sodelovanja dragocen svilen prapor s kovinastim drogom. Z občnega zbora je bil poslan g. generalnemu predsedniku Conte Bonacossi pozdravni brzojav.

Radio Ljubljana

Ponedeljek, 29. septembra. Ob 7.30: Poročila v slovenščini. — 7.45: Slovenska glasba, v odmoru ob 8. napoved časa. — 8.15: Poročila. — 12.30: Poročila v slovenščini. — 12.45: Opretna glasba. — 13: Napoved časa, poročila. — 13.15: Vojno poročilo v slovenščini. — 13.15: Simfončni koncert pod vodstvom dirigenta Morrellija. — 14: Poročila. — 14.15: Glasba pod vodstvom dirigenta Arlandija. — 14.45: Poročila v slovenščini. — 17.15: Koncert harfista Surianija. — 19: Italijančina (prof. dr. Leben). — 19.30: Poročila v slovenščini. — 19.45: Mešana glasba. — 20: Napoved časa, poročila. — 20.20: Komentarji k dnevnim dogodkom v slovenščini. — 20.35: Koncert operne glasbe radijskega orkestra pod vodstvom dirigenta Sijanča ob sodelovanju sopranistke Ksenije Vidaličeve. — 21.10: Godalni orkester pod vodstvom dirigenta Manna. — 21.30: Filmska glasba, dirigent Angelini. — 22: Slovenski vokalni kvintet in solist s harmoniko Vlado Golob. — 22.45: Poročila v slovenščini.

PRI ZDRAVNIKU

Zdravnik je pregledal bolnika. Hotel mu je napisati recept, pa ni našel svojega polnilnega peresa. »Le kje je moje polnilno pero?« je tihovprašal samega sebe. »Pred četrt ure ste mi ga dali pod pazduho,« je povedal bolnik.

Velik uspeh Alessijeve, Katarine Medicejske

Ljubljana, 28. septembra.

Snoči se je v dramskem gledališču začela sezona s premiero zgodovinske drame uglednega italijanskega dramatika in publicista Rina Alessija »Katarina Medicejska«. Gledališče je bilo razprodano. Premiero je počastil s svojim obiskom Visoki Komisar Ekse. Graziolij z gospo in z nekaterimi drugimi dostojanstveniki. Iz Trsta je prispejal avtor, direktor »Piccolas g. Rino Alessi, ki ga je občinstvo ob koncu drugega dejanja poklicalo na oder in pozdravilo s iskrenim ploskanjem. V gledališču je vladalo ob tej otvoritveni predstavi svečano razpoloženje. Igralci kakor občinstvo so začeli novo sezono z najlepšimi nadami za uspešen razvoj našega gledališča.

Drama »Katarina Medicejska« ki spretno obravnava in oživlja zgodovinski snov iz enega najbolj viharjih razdobj francoske države, je uprizorjena v Ljubljani z vso pozornostjo. Besedilo je prevzel ravnatelj Dramne, pesnik in dramatik Pavel Golia. Zrežiral je dramo z velikim umevanjem za njen odski učinek pisatelj dr. Bratko Kreft, ing. arch. E. Franz pa je oskrbel Louvru ustrezajočo inscenacijo. V vodilnih vlogah so nastopili naši najboljši igralci Tako je po daljšem presledku, ki ga je zakrivila bolezen, spet stopila na oder odlična umetnica ga. Marija Vera in pokazala s kreacijo mogočne Katarine Medicejske, da je ostala na višku svoje igralske zmogljivosti. Njena Katarina je rasla od prizora do prizora v veličastju svoje borbe za otroke in za moč dinastije. Ga. Mila Saričeva je igrala vlogo Katarinine hčere Margot, v ostalih pomembnejših vlogah pa smo videli gg. Kralja, Severja, Skrbniška, Levjarja, Lipaha Cesarja Gregorina in druge.

Občinstvo je zasledovalo z napeto pozornostjo razplet te zgodovinske drave, v ka-

Ljubljana, 28. septembra.

Nedeljsko jutro nam ni prineslo nič drugega novega kakor spremembo vremena. Za seboj imamo vrsto res lepih sončnih dni, ki so bili močno všeč mešanju prav tako kakor kmetovalcu, še posebno pa vinnogradniku. Ozračje je toplo, nebo pa se je zastrlo s sivino. Upajmo, da po kratkem presledku spet dobimo lepo vreme, ki napravi jesen in alpskih deželah tako prijazno. Gledališka sezona se je pričela, o čemer poročamo posebej. Dnevna kronika pa zaenkrat ne beleži nobenih posebnih dogodkov.

teri so tudi posamezni nadčasovni momenti, ki izpodbujajo k razmišljanju o gibalnih silah zgodovinskega dogajanja. Po posameznih slikah, ki jih je pet, so bili sedelujoči:

Junaško dejanje korporala Noe-a

Posmrtno odlikovanje junaka, ki mu je izkazal čast tudi nasprotnik

Rim, 28. sept. u. Po smrti je bil odlikovan z zlato kolajno korporal Karlo Noe iz Vavrške province.

Podpoveljnik stralske čete Karel Noe si je ob napadu na utrjeno sovražno postojanko odločno utrdil z ročnimi bombami pot skozi skupine sovražnih oddelkov, katerim je onemogočil zajetje strojnice nekega našega padlega vojaka. Ostal je sam s štirimi možmi in posrečilo se mu je prodreti v sovražne črte in v njihovem zaledju pričel streljati proti sovražniku. Ko so padli že vsi člani junaške patrolne, je sam nadaljeval borbo in obvaldal sovražnika ves dan in vso noč. Ponoči si je zgradil sam majhen okop in se v njem branil. Naslednje jutro ga je sovražnik obkolil in ga pozval k predaji, toda Noe je odgovoril s strelj. Na nova pozivanja je dolgo zdrževal sovražnika v daljavi s svojo napadalnostjo. Streljal je s svojo mitralješko puško na nasprotnika, ki se mu je previdno približeval od vseh strani. Strelj iz

deležni živahnega aplavza, ga. Marija Vera pa je prejela kopke cvetja. Predstava se je končala malo pred 21. uro, tako da se je obnesel tudi novi gledališki urnik.

O dramu sami bomo priobčili jutri podrobnejše poročilo.

blizine so ga zadeli in ko so nasprotniki prišli do njega, so ugotovili, da ni imel nič več nabojev. Poveljniški oddelka sovražnih strelcev ga je z občudovanjem postavil za zgled svojim možem in kasneje plemenito izpričal korporalovo junaka dejanje pismeno. To se je zgodilo 20. junija 1940/XVIII v Bois de Suffin.

Raport francoskega poročnika Morala, poveljnika grančarjev 91. bataljona planinskih lovcov o smrti italijanskega korporala Karla Noe je bil napisan na Monginevru 21. junija 1. 1940. Francoski poročnik je natančno popisal, kako so Italijani 20. junija 1. 1940. zjutraj izvedli močan napad na francoske črte in kako se je zadržala junaška patrola s korporalom Noeom.

Obnovite naročnino!

Naznanjamo žalostno vest, da je gospod

IVAN MIHEVC

posestnik v Dolenjem Logatcu

dne 27. t. m. ob 6. uri popoldne, previden s svetlimi zakramenti, v 81. letu starosti Bogu vdano umrl.

Pogreb blagega pokojnika bo v ponedeljek, dne 29. t. m. ob 1/2 5. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Dolnjem Logatcu.

Sv. maše zadošnice se bodo brale v cerkvi sv. Nikolaja v Dolenjem Logatcu. Dolenji Logatce, dne 28. septembra 1941.

Žalujoci sorodniki: ANTONIJA, soproga — FRANCKA, por. ŠKRLJ, TONČKA, por. dr. GOSAR, LOJZE, MARINKA, por. OBLAK, POLDA, por. FORTUNA, IVAN, otroci in vse ostalo sorodstvo.

Dal 15 al 30 settembre vengono emesse le nuove serie di

BUONI DEL TESORO NOVENNALI 5% A PREMI

Interessi e Premi esenti da ogni imposta presente e futura

PREZZO di emissione: L. 97.50 per ogni cento lire di capitalenominale, da versarsi sia in contanti che in cedole ammesse in sottoscrizione.

PREMI: ciascuna serie di L. 1 miliardo di Buoni concorre annualmente a n. 116 premi per un ammontare complessivo di L. 4.800.000 mediante estrazioni semestrali.

Le sottoscrizioni si ricevono presso tutte le Filiali dei seguenti Enti e Istituti che fanno parte del Consorzio di emissione, presieduto dalla Banca d'Italia:

- Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro — Banca d'Italia — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare Cooperativa Anonima di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Popolare di Milano — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali di Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà — La Fondiaria Compagnia di Assicurazioni Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio;
- Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Cattolica del Veneto — Credito Commerciale, Milano — Banco Santo Spirito — Banca Toscana — Banca Agricola Milanese — Banca Provinciale Lombarda — Banco di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Credito Romagnolo — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Banca Bellinzaghi — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Varesino — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banco S. Paolo, Brescia — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banco Alto Milanese — Banca di Calabria;
- Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca Popolare, Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risparmio e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Tutte le altre Casse di Risparmio, Banche e Banchieri, e Banche Popolari, iscritte alle Federazioni di Categoria, nonché gli Agenti di Cambio partecipanti alla Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio.

Od 15. do 30. septembra bodo emitirane nove serije

9 LETNIH 5% ZAKLADNIH BONOV s PREMIJAMI

Obresti in Premije so oproščene sleherne sedanje in bodoče davščine

EMISIJSKA CENA: lir 97.50 za vsakih 100 lir nominalne glavnice, plačljivih ali v gotovini ali s kuponi, dopuščenimi za vpi.

PREMIJE: Na vsako serijo 1 milijarde lir bonov odpade letno 116 premij v skupnem znesku 4.800.000 lir, ki se zrebajo vsakih 6 mesecev.

Vpisovanje se lahko opravi pri vseh podružnicah naslednjih ustanov in zavodov, ki pripadajo emisijskemu konzorciju, pod vodstvom zavoda Banca d'Italia:

- Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro — Banca d'Italia — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare Cooperativa Anonima di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Popolare di Milano — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali di Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà — La Fondiaria Compagnia di Assicurazioni Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio;
- Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Cattolica del Veneto — Credito Commerciale, Milano — Banco Santo Spirito — Banca Toscana — Banca Agricola Milanese — Banca Provinciale Lombarda — Banco di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Credito Romagnolo — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Banca Bellinzaghi — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Varesino — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banco S. Paolo, Brescia — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banco Alto Milanese — Banca di Calabria;
- Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca Popolare, Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risparmio e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Vse ostale hranilnice, banke, bančniki in ljudske posojilnice, ki so članjane v zvezi bančne kategorije, kakor tudi menjalnični agenti, ki so člani družbe »Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio«.

Pismo o liriki

Iz literarne zapuščine dr. Ivana Laha

Med rokopisi v uredništvu smo našli naslednje »medeljsko pismo«, ki ga je pred leti napisal pokojni pisatelj doktor Ivan Laha. Pismo kljub časovni odmaknjenosti ni izgubilo na svežini in aktualnosti, o čemer se bo čitatelj pač sam prepričal.

Vem, da ne boste čitali tega pisma, že zato ne, ker ima tak naslov. Toda to nič ne de. Pravijo, da smo Slovenci liričen narod ali vsaj narod lirikov, odnosno da se v našem slovstvu kaže predvsem naš liričen talent. Ali pravijo to zaradi naših narodnih pesmi, zaradi Prešerna, zaradi Gregorčiča, Zupaničev in drugih, kdo ve! Lirike imajo marsikdo celo prav dobre, kakor imamo mi nekaj epikov in dramatikov. Če pa bi vprašali naše pesnike in njih založnike ali pa založnike in njih pesnike, bi dobili drugačen odgovor. Zmignili bi z rameni in bi se nasmehnil: »Danes ni čas za liriko. V prejšnjih časih so ljudje kupovali vsaj Prešerna in Gregorčiča. Zdaj ne kupi nihče nič. Pravijo ljudje, da ne razumejo. Založnik mora računati z odjemalci. Le tu pa tam more izdati kakor zbirko lirike kot poseben književni dar. Zar, komu? Avtorju, občinstvu, književnosti, kulturi? In kdor pozna naš knjižni trg, ve, da je težko dobiti take darove. In če smo jih kljub temu deležni, zaslužijo tisti, ki jih dele, vsaj naše priznanje.

Teško je Tebi danes, lirik, v času kina in športa, ko je en gol več vreden ko najlepša lirična pesem in dober film več ko najlepša lirična zbirka. Življenje gre svojo pot in časi, ko so ljudje sedeli doma in se naslajali ob lepih knjigah, so minili. Pretežno večina današnjega štiva tvori senzacionalen roman. Seveda so, so bili in bodo ljudje, ki žele od življenja in umetnosti kaj več, in ti še vedno radi sežejo po drobni knjižici liričnih pesmi in gredo vasovak k dušam, sanjajočim o nadzemskem svetu. So še — pravim — so bili in bodo, kajti lirika je bistven del življenja in ljudi. Roman in gledališče, epika in dramatika sta nam seveda na videz bližja, bolj vidna, bolj — rekli bi — konkretna in zato bolj zabavna in bolj zanimiva, bolj spoštovana in bolj iskana. Posebno v čudnih povojnih časih, ko je bilo v nas in okoli nas toliko nevsakdanjih dogodkov, pred našimi očmi pa največja svetovna tragedija — smo nagnjeni bolj k lahkomiselnosti, želimo počitka, zabave, odihla, veselja, smeha. Čas beži tako hitro, da utegnemo v teku vsakdanjih skrbi komajjeti trenutke samote, da bi obstali, pomislili, pogledali vase in okoli nas.

Ves svet se je izpremenil v velikanski veletok, ki drvi naprej in človek je v njem samo še slaba stvar, boreča se za svoj obstanek, dokler je mogoče; kajti v taki gneči nastane boj vseh proti vsem in kdor je močnejši in se manj ozira na druge, ta plava višje. Kaj bi v takih časih z liriko? Kdo jo utegne poslušati? In vendar, zdi se, da je je polno ozračje in ne kakor glas enega ali dveh, ampak kakor vzklík in vzdih tisočev in milijonov. Duše se bore proti strašni sili teles, ki padajo pod težo lastne slabosti. Tam na nebu pa sije sonce in gleda brezčutno na zemeljsko krogljo, borečo se s svojimi otroki za vsakdanji kruh, za obstanek, za življenje.

Na zunaj se zdi, da se ni nič izpremenilo; menjavajo se letni časi, dan in noč in tedni in meseci in leta. A življenje se je izpremenilo, rekli bi, postrojilo. Toda duša se brani moreče vsakdanjosti — zato beži v prirodu. Tam je še vse, kakor je bilo: ptički pojo, rože cveto in vse kipi iz neznanih sil in strmi v svet, polno občudovanja. Posebno kadar je pomlad. Noč diha s svojim božanskim mirom nad utrujenim svetom in zvezde gledajo iz daljav na sestro zvezdo v njeni mogočnosti. Mestni človek današnje dobe komaj utegne misliti na vse to. Tam zunaj na kmetih pa se jim zdi vse to naravno in ne zanimanja vredno. Kaj hočemo z liriko v takih časih? Po kavarnah, restavracijah in barih te zabava jazzband, doma pa poslušas radio. Teško je priti pesniku do besede. In vendar, ravno v novi dobi mehhanizirane življenja je včasih tako potrebno naše srce, da zasliši tudi druge glasove, da začuti tudi drug svet, ki se dviga nad ropotajočim, jazzbandovskim, zakajenim svetom — tam zunaj teh meglenih, vedno rastočih mestnih zidov — svet poezije. Je v njem trenutek odihla. In še več. Lirika naše dobe išče odgovore na stro vprašanj,

ki nas nevidno spremljajo. Borci novih svetov iščejo izhoda iz tesnobe, ki je nastala, hočejo odkriti novih lepot za tiste, ki so na nje pozabili. Pa kaj bi pisal, ko ne čitate. Saj pravijo, da smo narod lirikov. Po listih se oglašajo tudi naši pesniki. Morebiti jih čitate. Tam se še nekako pomešajo med drugo blago — prve besede, kakor nekaj v Gregorčičevih časih, nimajo več. Težje je potem z zbirkami. Kdo bi izdal, če ni čitatelj! Kdo bi pel, če ni poslušalec! In vendar, pesniki ne obupajo in pojo, kakor jim je ukazano. In tudi založniki ne obupajo in izdajajo, kolikor morejo. Navadili smo se — naj Bogu bo hvala — da ne merimo pesmi in pesnikov po starem kopitu ali po starokopitarsko — am-

pak obstojimo in prislunemo, kaj nam imajo povedati. Pri tem se sami zamislimo in zasanjamo in za trenutek skušamo živeti z njimi, uživati in se pogovarjati z njimi in sami s seboj. Kako je prav za prav z nami in s pesniki in z življenjem in z vsem tem, kar imenujemo liriko? Ali je res, kar čitamo, ali so to le misli in čustva enega človeka? Ali je res, kar čitamo v Pretnarjevi zbirki »V pristanu«? O, kaj nismo kakor drevje, kakor drevje, ki vejevje dvignilo v nebo je močno? Ali smo? ali nismo? Le pomislite, če ni človek tako drevo, priraščeno na zemljo, hrepenče v nebo! Kaj pa pravi pesnik o sebi, o človeku?

»Rastem v tebi, mati zemlja, naj te pozdravim, brat drevo, naj te pozdravim, cvetlica-sestrica.«
Ali pa:
»Ah, zato mi je, kakor da korenine pokajo globoko, kadar se hočem povzpeli visoko v izsanjano mrzlo brezbrežno nebo.«
Včasih je bilo lepo. Navada je bila, da je kupil fant svojemu dekletu za praznike lepo knjigo, najrajši pesmi. Pa sta čitala, kramljala in sanjala. Ne vem, če je še tako. Če ni, bi bilo prav, da bi vsaj v tem svetu lirike bila lirika doma — se pravi: bi naši mladi pari sprejeli to in druge take knjige kot spomin na lepe čase.

„Odkritelj Rusije“ je bil doma iz Vipave

Ziga Herberstein, diplomat svetovnega formata in največji publicist vseh časov se je vedno zavedal svoje materinščine

Pred dnevi smo čitali v »Jutru« daljši članek o Zigu Herbersteinu, odkritelju Rusije. Članek je bil povzet po nemškem dnevniku »Kölnische Zeitung«. Ker je bil Ziga Herberstein naš ožji rojak in najuspešnejši publicist vseh časov, o čemer smo se lahko prepričali tudi na razstavi slovenskega novinarstva v Ljubljani 1937, naj še spregovorimo o njem nekaj besed. Podatke poznamo iz Slovenskega biografskega leksikona (dr. J. Glonar) in pa iz zbornika, ki je izšel ob novinarski razstavi in je v njem opisal Herbersteinov publicist Ante Gaber.

Ziga Herberstein, diplomat in zgodovinar, se je rodil kot tretji sin Lenarta Herbersteina in Barbare Luegerjeve 23. avgusta 1846 v Vipavi, umrl pa je 28. marca 1906 na Dunaju. Pokopan je bil v dunajski cerkvi sv. Mihaela, toda v 19. stoletju že ni bilo več sledu groba in nagrobnega spomenika, ki mu ga je bil dal postaviti cesar. Solal se je najprej doma, 1494 pa je prišel v nadaljnjo izobrazbo k sorodniku Viljemu Weltzerju, proštu v Krškem na Koroskem, od koder ga je 1496 pregnala kuga. Naslednje leto je šel na Dunaj v mestno šolo, potem je prestopil na univerzo, kjer je že 1503 dosegel bakalavreat in se je 1506 vrnil v Vipavo. Še istega leta se je v štajerski vojski bojeval zoper Ogre, nato pa je služil na dvoru. L. 1508 je šel s cesarsko vojsko zoper Benečane, 1511 pa se je po očetovi smrti vrnil domov. L. 1513 je spet odšel na dvor, 1514 drugič na vojsko zoper Benetke, kjer se je tako odlikoval, da ga je cesar Maks 26. septembra 1514 povisval v viteški st. in naredil za dvornega svetnika.

Ziga baron s Herbersteina, Najperga in Hrastovca 1547. — Portret po lesorezu iz nemške izdaje Herbersteinove »Moscoviac«, ki je izšla na Dunaju leta 1557.

Diplomat na potovanjih

Poslej je bil v službi cesarja, ki ga je uporabljal za svojega odposlanca v težavnih in kočljivih diplomatskih poslanstvih, in to od leta 1516 do 1553. Bil je na Danskem, v Švici, v Barceloni, na Češkem, Ogrskem, v Italiji, štirinajstkrat na Poljskem, potem na Turškem in dvakrat v Rusiji. Na teh potovanjih ga je navadno spremljal profesor dunajske univerze Luka iz Dobropolja (Gutenfelder). Za prvo potovanje v Rusijo 1516 je cesar najprej določil ljubljanskega škofa Kristofa Rauberja, ki naj bi ga spremljal Ziga Herberstein. Toda, ker je Rauber okleval, je bila naloga poverjena Herbersteinu, ki so je s potovanja vrnil šele 1518. Tudi drugo potovanje 1526/27 je bilo diplomatskega značaja. Poleg tega je imel Herberstein naročilo od cesarja samega, naj proučuje verske razmere na Ruskem in zbira ruske cerkvene knjige.

„Sclaf“, Khadrocz vund dergleichen...

Vrnimo se k njegovemu poreklu. Njegova mati Barbara (Luegerjeva = Logarjeva) iz Predjame je bila Slovenka, kar potrjuje njegov življenjepisec Paganus 1558, ko piše, da mu je bil slovenski jezik materinščina. Sam Ziga Herberstein pa nam v lastnem življenjepisju pravi, da je že doma v Vipavi znal slovensko in nemško. Dostavlja, da je zaradi slovenske moral mnogo prestati, ker se ga zmerjali: »Sclaf Khadrocz vund dergleichen, Vendar me ni mogel nikdo odvrniti od tega jezika, ki mi je pozneje koristil v mnogih stvareh.«

Z Rustem pašo je govoril po slovensko

Kako se je posluževal slovensčine, nam pripoveduje Ziga Herberstein sam v po-

ročilu o razgovoru z Rustem-pašo iz leta 1541. Pravi, da sta govorila »in windscher Sprache, in welcher er geboren ist«. Medtem ko se torej Herberstein ponaša s slovenskim maternim jezikom, enači svoje vipavsko narečje z bosanskim ali macedonskim. Diplomata svetovnega formata in turški vezir sta se torej dobro razumela, ko sta govorila vsak svoje narečje, čeprav sta ju ločili najbolj sovražni si veri, boj na življenje in smrt med Vzhodom in Zapedom. Pred petimi leti smo se pozabili spomniti 45letnice rojstva tega našega slavnega rojaka. Pa saj je še vedno čas, da lahko vsemu svetu dopovemo, kako se je ta veliki mož vedno zavedal svojega materinega jezika.

Dragocena književna zapuščina

Na teh potovanjih mu je mnogo koristilo znanje slovensčine, ki se je je že kot otrok naučil. To nam sam pripoveduje v lastnem življenjepisju in omenja v raznih anekdotah, koliko mu je slovensčina koristila na Ruskem in turškem dvoru. Med njegovimi mnogimi spisi so najvažnejši »Rerum Moscoviticarum Commentarii«, izšli na Dunaju 1549 in pozneje še desetkrat. Prevdeni so bili v italijansko in češčino (v treh izdajah). Sam je oskrbel nemški prevod »Moscoviac«, ki je izšel na Dunaju 1557 in je bil pozneje še osemkrat ponatisnjen. Najnovejša izdaja je s obširnim uvodom izšla v Erlangenu 1926. V teh spisih je Ziga Herberstein zapadnemu znanstvenemu svetu Rusijo tako rekoč odkril. V ostalih spisih — mnogo je še danes nepriobčenega — se je pečal z rodoslovjem avstrijskih, poljskih in ruskih vladarjev, z zgodovino in rodoslovjem rodbine Herbersteinov in s popisom lastnih doživljajev in dogodkov svoje dobe. Obilica dokumentov, ki je vpletena v njih, jim daje še danes cenovno znanstvenih virov. Govoril je sedem jezikov in je bil po svojem značaju tolerant in kozmopolit,

Dva smučarja in sani pred 400 leti v Rusiji. — Lesorez iz tretje latinske izdaje Herbersteinove knjige »Rerum Moscoviticarum Commentarii«, ki je izšla v Baslu leta 1556.

čvink in čvinkarji

Pred dnevi je omenilo »Jutro« lov — čvink. Naj napišem nekaj vrstic o njem, kakor ga izvajajo v Bell Krajini. Že dan poprej se je zbrala družba čvinkarjev na svoji posveti, da pripravi vse potrebno. Domače čvinkarje je obiskal tudi star in preizkušen mojster iz Ljubljane, ki je imel svoje čvinkarsko lovišče nekaj nad Ljubljano, a zdaj ne more tam loviti. Čvinkarji so se podali poiskat primerno »lovišče«, ki mora biti blizu njiv s koruzo, a spet ne preblizu, mora biti v redkem gozdu, a ne preveč svetlem, imeti mora strnjeno gozd za seboj, ki naj je daleč od ceste torej mnogo, mnogo zahtev. Čvinkarji so se odločili za ne previsok mlad hrast, kamor je takoj zlezal najmlajši iz družbe. S seboj je vzel vejniki »krošel«, s katerim je takoj začel klestiti veje in je pustil le vrh in šest vej, ki jih je tudi odklestil po navodilu starega čvinkarja. Med tem pa so ostali začeli delati »uto« — skrivališče, ki mora biti napravljeno iz vej tako, da nobena ptica ne more opaziti čvinkarjev. Veje se morajo med seboj vezati in prepletati. Skrivališča tla so si pokrili s praproto in napravili sedeže, oziroma ležišča. Približno 4 m okrog čvinka, drevesa, kjer naj bi se vršil lov in pod katerim je uta, so pošličili in posekali vse mlado drevje in grmovjve, da šoje ne bi moge stati nanj. Ko je bilo tako vse pripravljeno, so sklenili, da še ta dan polkuzusjo s čvinkom, čeravno so imeli namen loviti šele drugo jutro. Najmlajši je spet splezal na hrast in

začel polagati limanice z neverjetno skrbjo in pazno. Stari čvinkar pa mu je narekaval: tu dve, desno položi in podobno. Ko je bilo polaganje limanic gotovo, so pobrali čvinkarji vse svoje »rekvizite« in jih zavlekli v uta. Tam so se razmestili, malo založili in seveda po stari navadi jedli tudi zalili s kupico belokranjca. Kadilcem je dovoljeno pokaditi tudi cigareto. Potem pa je stari čvinkar septetaje povzel besedo in dal glavna navodila, čeravno so jih že vsi prav dobro poznali, saj so bili že večkrat na čvinku. Glavna zahteva je bila: ne giblji se, če te tudi komarji in vse žuželke opikajo! Vsa se je namestil kakor je mislil, da bo najlaže nepremično zdržal ves čas čvinka. Še nekaj minut — popoln mir. Čvinkarji poslušajo glasove ptic, šujejo tudi gozdnega policaja, kosa. Nato pa je stari čvinkar začel klicati: čul-i. Piskal je na staro piščalko, ki jo ima že 40 let, a jo je dobil od čvinkarja, ki ga je učil tega lova. Piščalka je že vsa »okl'uvana« od piskanja in čvinkarjevih zob. S kakšno pozornostjo pričakujejo čvinkarji prve šoje! Na posmenanje čuka in sove so se pojavili drobni ptički, ki so kmalu odleteli. A kar naenkrat krik — šoja je priletela neslišno in se ujela na limanice. Že je na tleh in naenkrat v uti, ker jo je vanjo potegnili skozi »vratca« najbližji čvinkar. Sedaj pa se je lov šele začel. Šojin krik namreč privablja druge šoje, ki mnogokrat plačajo svojo radovednost z limanicami. In tako sede čvinkarji v uti do mraka, kličejo izmenoma, zdaj eden, potem drugi. Včasih prenehajo s klicanjem, da čim-

bolj točno posnemajo klic sove. Še mnogo šoj postane plen strastnih čvinkarjev. Ko je lov končan, čvinkarji po poti domov ugibajo to in ono, o limanicah, piščalkah, ptičjem limu in še marsikaj. In drugi dan že zgodaj se spet zavleče čvink. Še nekaj besed o ptičjem limu, limanicah in piščalkah. »Ptičji lim« se dobiva od omele, ki raste na hrastu. Nabira se po Malem smarnu. Biti ne sme prezrel, ker se tak ne da spraviti v kepo. Pomešane z nekoliko vode kuhajo zaradi neprijetnega vonja, kar na prostem. Kmalu, ko zavre in jagodice popokajo, ga je treba mešati s kuhaličo, da se loči od posode in da se sprime v kepo. Potem ga v mrzli vodi izpirajo in gnetejo toliko časa, da se vse jagodice lupine izločijo. Za limani enabero enoletne tanke šibice, kaline. Oznažijo jih listja, izednačijo po dolžini in jih na debelejšem koncu dlesto prirežejo. Ko so preskrbeli še primerno kožo (navadno kajfo), ki služi za spravljanje limanic, nagežajo limanice s limom. Ako je lim pregošč, kanejo vanj nekaj kapljic lanenega olja. Piščalka je navadno leskova, jeziček pa je iz črešnjevega spodnjega luba, tanek kakor list. Če se male ptičke slučajno vlove, jih čvinkar očisti z bencinom ali lesnim pepelom in jih izpusti. Šoje pa da kuharici, da pripravijo kaj za čvinkarske žolodčke. Šojina pisana peresa dobe otroci.

Meh za smeh

ZIDOVSKO TRGOVSKO PISMO v
»Velesenjeni gospod!
Kdo je obljubil plačati do prvega? VII
Kdo ni držal svoje obljube? VII! Kdo je torej lump?
Vaš vdani Moric Löbel.«

V RESTAVRACIJI
Restavrater: »Kako vam kaj tekne, gospod?«
Gost: »Če bi bilo vino tako staro kakor gos in gos tako mlada kakor vino, bi bil prav zadovoljen.«

VELIKODUŠNOST
»Gospod plačini, desetak mi je padel na tla. Če ga boste našli, mi ga boste jutri vrnili, če ga pa ne boste našli, je lahko vaš.«

PRED SODIŠCEM
Sodnik zaslišuje gospoda kot prič: »Porochen all samski?«
Priča vzdihne. Sodnik pisarju: »Zapišite: porochen.«
Nato je bila zaslišana neka dama. Sodnik: »Poročena all samska?«
Priča vzdihne. Sodnik pisarju: »Zapišite: samska.«

V ZAKONU
»Pomislite, moja žena, moja lastna žena, mi je rekla, da sem osel.«
»Zakaj se vendar zaradi tega razburjate? V zakonu mora vladati iskrenost.«

V TRGOVINI
»Gospodična«, je rekel šef neke trgovine pročajalki, »vi ste pustili, da ta gospod odide iz trgovine, ne da bi kaj kupil. In še prav zadovoljen je bil videti. Kaj je vendar želel?«
»Mene zvečer v Tivoliju.«

MED PRIJATELJICAMI
Zora: »Moj soročenec mi je rekel, da sem najljepše in najpametnejše dekle na svetu.«
Vera: »Pazi, Zora, bodi previdna! Ta človek že dzaj laže.«

Konzervirajte paradiznike!

Vsaka gospodinja lahko za zimo pripravi tudi paradiznike. Kuhanje zahteva mnogo dela, pa tudi mnogo drv, zato objavljamo nasvet, kako se lahko paradizniki konzervirajo tudi brez kuhe. Primerna količina lepih, zrelih paradiznikov se razgrta in naloži v posodo, vse skupaj se posoli, kolikor je že treba, in se pusti na miru preko noči. Naslednjega dne paradiznike pasirajte in pasirane paradiznike položite v čisto vrečko ali v krpo čiste platna, zavežite in obesite na zrak, da se voda izcedi. Ko se voda povsem izcedi, položite paradiznike za nekaj časa še na čisto desko, nato pa jih spravite v steklenico s širokim grlom. Na koncu nalijte nanje malo lja, da zrak ne pride do njih, zavežite posodo in jo hranite na hladnem. Tako pripravljene paradiznike lahko pozimi trošimo po malem, kakor jih že potrebujemo za kuho, pri odpiranju steklenice pa moramo paziti, da zmerom ostanje pokriti z oljem. — Sok, ki se pri pripravljanju izcedi, lahko sproti uporabimo za juho ali za karkoliže. Na drug način lahko paradiznike konzerviramo takole: Zrele paradiznike razgrajte, posočite in jih pustite na miru čez noč. Naslednjega dne jih pasirajte in dajte kuhati. Kuhajo se kakor marmelada tako dolgo, da je gosto, nato pa jih odmaknemo s štedilnika. Ko je vse skupaj še vroče, pri-mešajmo malo salicila (malo žličko na 10 kg). Tako pripravljeno konzervo spravimo v majhne steklenice. Tako konzervirani paradizniki so zelo okusni.

Post kot zdravilo proti raznim boleznim

Reformatorji naše prehrane nam priporočajo post kot učinkovito zdravilo proti raznim boleznim. Takšna priporočila so bila zmeraj v modi med vojno in razumljivo je, da so tako priporočljiva tudi v sedanjih časih. Treba je priznati, da ima post pogosto zelo dober vpliv na zdravje. Kratek post, ko opustimo le po nekaj jedi, je pogosto priporočljivo. Dolgi posti pa so nevarni in se nepravilnost lahko zelo maščuje ali celo vodi k smrti. Kdor se posti, bi se moral postiti pod zdravniškim nadzorstvom, da bi se mu ne bilo treba bati za zdravje. Post je koristen, če hočemo shujšati, in ga zdravnik priporoča tudi proti vnetju debelega črevesa. Kdor pa hoče shujšati, se mu ni treba odpovedati posameznim vrstam jedi, dovolj je že, da omeji število kalorij. Priporočljivo je seveda, da se ogibamo jedem, ki vsebujejo mnogo kalorij, ter izbiramo med zelenjavo, sadjem in podobnim živilem, ki ima manj hranilnih snovi. Priporočljivo pa je tudi pri takih jedeh uživati malo masla ali jajčni rumenjak, da izpodobimo delovanje žolčnika. Pri popolnem postu namreč žolčnik čisto ohromi, kar pomeni, da žolč ne deluje več čistilno in zaradi tega lahko nastopi zastrupljenje v črevih.

Radijska telegrafija v vojni

Radijski telegrafist je v zvezi z letalsko in poročevalsko službo vsekako zelo važna oseba, saj so naloge radijske telegrafije res mnogostranske. Tu imamo predvsem »stalnega« radijskega telegrafista, ki ureja in upravlja brezžično službo za zračno oboroženo silo na tleh. Ti radijski telegrafisti so združeni v čisto motorizirane stotine in sprejemajo z najhitrejšo prilagoditvijo k danemu položaju in do dovršitve telefonskih in brzobjavnih zvez opravljajo poročevalsko in sploh zvezno službo med poveljstvi in letališči. »Krovni« radijski telegrafist na letalu je prav tako pomemben činitelj za letalo samo in za njegovo posadko. Njegova naloga ni samo, da kot tehnični specialist obvlada s popolno zanesljivostjo svoje aparate, ampak mora postati v primeru napačne tudi strelce. Kot radijske telegrafiste na letalih potrebujejo torej moče, ki so vsak čas pripravljene, da zamenjajo Morseovo tipko z ročajem strojne. Takšni moče so izšolani v več etapah. Ko so opravili tečaj za radijsko telegrafijo na tleh in v letalih, se morajo izveščati še kot letalski strelci. Sedanja vojna je dovolj jasno poudarila nsprecenljivo vrednost pa tudi moč radiofonije in radijske telegrafije, hkrati pa potrdila, da njena razvojna moč še ni povsem izčrpana.

NEMCI SO SE ODLOČILI ZA LATINICO

Berlin, 20. septembra
Ob pričetku novega šolskega leta je nemški državni minister za vzgojo predpisal vsem ljudskim šolam, naj se v bodoče poučuje le v latinici, tako imenovana »normalna pisava« (pisana in tiskana), med tem ko se pisana gotica (fraktura) sploh ne bo več poučevala, tiskana pa šele v drugem in tretjem šolskem letu. Tako bodo učenci lahko brez težkega čitali tudi v gotici tiskane knjige. Istočasno so nekateri nemški dnevnikarji in časopisni prireditelji izhajati čisto v latinici. »Völkischer Beobachter« in Kölnische Zeitung« že nekaj tednov izhajata izključno v latinici, tako v tekstnem kakor tudi v inseratnem delu.

Glede na večletno propagiranje gotice odnosi fraktura je najnovejša reforma pisave izzvala splošno pozornost. Doslej sta bili v Nemčiji vdomačeni obe pisavi. Leposlovne knjige so tiskali izključno v frakturi, znanstvene in strokovne pa po večini v latinici. V zadnjih letih je bilo precej polemike o tem, ali naj se da prednost gotici ali latinici. Mnogi so gotico proglasili za »nemško pisavo« in že je pričel nadomeščati napise in formulacije v latinici z novimi v gotici. V nemških dnevnikih je od nekdaj prevladovala gotica. Izjema je veljala pri velikih listih le za gospodarsko rubriko, kjer se je uporabljala latinica. Naslovi pa so bili največkrat v latinici. Pod vtisom propagande za gotico pa so v zadnjih letih nekateri dnevnikarji in časopisni prireditelji izključno v gotici in tudi na inseratnih straneh je vedno bolj prevladovala gotica. V poslednjem času so celo znanstvene knjige pričeli izda-

jati v gotici in je prevladoval vtis, da bo latinica docela potisnjena v stran.

Nepričakovano zmago latinice utemeljujejo z zgodovinskimi in praktičnimi razlogi. Kot zgodovinski razlog navajajo, da je tiskana latinica, tako imenovana »antikva«, prava nemška pisava. Označba »antikva« izvira iz renesančne dobe, ko se je znova uveljavila stara (antična) pisava, pri kateri pa male črke nima jo nič opravka z rimsko antiko, saj Rimljani malih črk sploh niso poznali. Antikva je nastala v zgodnjem srednjem veku na dvoru Karolingov, in se je od tedaj razširila in uveljavila v Nemčiji, Franciji, Italiji, Angliji in Španiji. To pisavo Karla Velikega, v kateri so bile pisane prve nemške knjige, so po več stoletjih v dobi renesance znova odkrili in jo pogrešno označili kot antično pisavo, ker so v tej pisavi ostali ohranjeni prepisi klasikov. Od Rimljanov pa so prevzete, kakor rečeno, le velike črke.

Sele iz karolinške antikve (nazvane tudi minuskula), ki se je razširila zlasti v romanskih državah, je nastala gotica v raznih inačicah, med katerimi se je najbolj uveljavila fraktura. Ta gotica je bila nekdanj zelo priljubljena tudi v Italiji, Franciji, Angliji, Španiji in Nizozemski. Še danes izhajajo nekateri stari angleški listi z imenom v gotici. Vendar so v teh državah gotico kmalu spet opustili.

Kot razlog za uvedbo latinice navajajo zdaj v Nemčiji potrebo, da se v času, ko nastaja nova Evropa, ustvari v vsej Evropi enotnost v pisavi. »Kölnische Zeitung«, ki se je pred leti močno zavzemala za ohranitev latinice iz razloga nemške veljave v svetu, poudarja, da je bila za zmago

latinice odločilnega pomena okolnost, da bosta odsele nemški tisk in nemški jezik v latinici odprta vsemu svetu. V tej zvezi se list sklicuje tudi na pisatelja Viljama Raabeja, ki pravi, da bi vztrajanje pri frakturi pomenilo, gledano z vseevropskega stališča, »pisanje ob strani«. Sklicuje se tudi na velike nemške germaniste, ki zagovarjajo in uporabljajo antikvo kot nemško pisavo in gredo še dalje ter zahtevajo, da se iztrebi tudi običaj pisanja samostalnikov z velikimi začetnimi črkami, ki ga je prinesla gotica v nemški pravopis.

Omembe vredne so tudi nekatere posebnosti sedaj predpisane vzorca pisane latinice, tako imenovane normalne pisave. Pisati se sme v šoli nagnjeno na desno ali pokončno, kakor bolj prija otroku, nikakor pa nagnjena na levo. Razlikovanje tankih in debelih črt v pisavi ni predpisano pa tudi ne prepovedano. Namen pouka v pisanju mora biti ta, da se doseže naravna, jasna in hitra pisava, v kateri naj pride do izraza piščeva oebnost. Vzorec nove pisane latinice, ki je bil poslan vsem šolam, je značilen tudi v tem, da kažejo posamezne črke le prav kratke zgornje in spodnje dolžine, tako da znaša razmerje med srednjo širino vrste in polno širino (med višino črke »a« in črke »e«) 2:5, medtem ko je doslej znašalo to razmerje le 2:6. Sicer pa se predpisani vzorec latinice le malo razlikuje od pisave, ki se uči pri nas. Le veliki pisani »S« se podobno piše kakor tiskani »S«. Poleg malega »s« pa se uči še poseben znak za ostr »z«, ki pa se rabi samo v nemščini. Iz nove pisave bodo izločeni tudi vsi nepotrebni okraški posameznih črk.

je ugotovitev, da marsikdo, ki sodi, da zna še prav dobro videti in čitati, v resnici le ugane stvari pred seboj, najbolj pač črke. Prof. Lindner je izjavil, da se pojevanje vida ne da preprečiti in da je motnja v očeh neke vrste mreža, ki nastopa pri vseh ljudeh.

Prvi letalski napad so pred 30 leti izvedli Italijani

Eno izmed najmlajših orožij moderne vojne so bombniki. V rabi so trideset let. Letala za bombardiranje so uporabili prvič 27. oktobra leta 1911, in sicer Italijani v vojni za Tripolis. Bombardirali so turško vojaštvo.

29. septembra je tedaj Italija zahtevala od Turčije, naj bi ji prepuščala Tripolis, kar pa je Turčija odklonila. Zaradi tega odklonilnega stališča so 29. septembra začeli Italijani obstreljevati Tripolis z vojnih ladij. Tako se je začela vojna med Italijani in Turki. Bila je začela krvava in so jo Turki izgubili. Kljub temu so bili Turki zelo žilavi, podpirali pa so jih Arabci, ki so na glasu kot dobri vojaki.

Eksc. Visoki Komisar je preteklo nedeljo obiskal Rokitno, o čemer smo podrobneje poročali. Slika kaže visokega gosta s spremstvom, na obisku pri mladini, ki mu je v pozdrav zapela domače pesmi.

Madžarski minister je zaplenil okrog sto milijonov jaje

Preoblečen v delavca je pregledal budimpeštanske trge

Budimpešta, 27. septembra.
Madžarski minister za prehrano je te dni s svojim državnim tajnikom obiskal budimpeštanske trge. Preoblečen se je v delavsko obleko in obiskoval trgovine z jajci, da bi ugotovil resničen vzrok pomanjkanja. Minister in državni tajnik sta se uvrstila v dolgo kačo čakajočih ljudi, ko pa sta prišla na vrsto, so bila maloštevilna jajca že razgrabljena. Minister je odredil policijsko preiskavo zadevnih trgovin. Pri približno sto veletrogovinah z jajci so našli okroglo sto milijonov jaje, kar bi zadostovalo za potrebo Budimpešte za celih 7 mesecev. Jajca so židovski trgovci poskrbili in bi jih šele pri ponovnem povišanju cene vrgli na trg. Minister je odredil, da so začeli jajca takoj prodajati in bo dobil vsak Budimpeštanec na nakupovalno knjižico tedensko po 3 jajca na osebo. Državni tožilec v Budimpešti je dal zapreti tudi pet židovskih trgovcev z maslom. Prodali so namreč že 350 stotov masla po previsokih cenah.

Pri veliki jajčni raciji se je ponovno pokazalo, kako močno je budimpeštansko poslovno življenje še vedno v židovskih rokah, posebno v veletrogovini. Dober pogled v to je dalo zadnje praznovanje židovskega novega leta, ko so bili številni budimpeštanski in židovski obrati zaprti. Madžarski tisk dokazuje, da je v trgovini in go-

spodarskem življenju židovstvo prevladujoče. »Pesti Ujsag« piše: Vsak zaprt židovski obrat je grozeča pest, ki naj pomeni, da židovska solidarnost tudi še danes lahko zajame vse kar nasprotuje njihovim interesom in smotrom. Budimpešta je za židovsko novo leto pokazala židovski izgled prav tako kakor v preteklih letih. Po izločbah zaprtih židovskih trgovin so viseli napisli: »Zaradi praznika zaprto«.

Pomanjkanje, ki se je pojavilo pri nekaterih proizvodih v madžarski prestolnici, pripisujejo madžarski uradi v veliki meri kupicijam živil pri židih. To je tmeo tudi za posledico, da so nastali med trgovci in odjemalci večkrat nesporazumi. Zaradit tega je ministristvo za javno preskrbo izdalo na trgovce poziv, v katerem pravi, da se mnogi trgovci ne vedejo proti svojim odjemalcem s potrebno vpludnostjo. Tudi uradništvo ministristva za preskrbo je moralo pri kontrolnih obhodu večkrat ugotoviti netaktno zadržanje. Če ministristvo, pravi dalje v svoji objavi ministristva za preskrbo, za oblasti stori vse, da bi preprečilo morebitno pomanjkanje potrebnih, lahko s pravico zahteva, da trgovci ne izrabljajo potrežljivosti kupovalcev in naj z nespametnim in netaktnim zadržanjem ne izživajo jezo potrošnikov.

Azovsko morje je zelo plitvo

V severovzhodnem predelu Črnega morja, omejeno od Krimskega polotoka in od kavkaškega predgorja na zapadu in vzhodu, se razprostira plitvo Azovsko morje na prostornini 37.605 štirijskih kilometrov. Samo z ozko cesto je zvezano s trdnjavo Kerčem, na zapadni strani s polotokom Tamanom in z istolmenim mestom, na vzhodni strani pa s Crnim morjem. Azovsko morje je globoko komaj 3 in pol do 14 in pol m. Pred mestom Taganrogom je še posebno plitko, tako da se morajo večje ladje zasedrati 30 km pred kopno zemljo.

Tisti del Azovskega morja, ki je z ozkim kopnim delom skoraj docela ločen od pravega Azovskega morja in je zvezan z njim samo še po morski ožini pri Geničku, je docela plitek. Tam kjer se izliva Don v morje, je že stoletja močvirje. Don se izliva v več rokavih, ki pa venomer menjajo svoj matični tok. Prej je bil glavni izliv pri Rostovu, zdaj je to mesto oddaljeno že kakih 60 km od pravega izliva. Tudi vzhodna obrežja Azovskega morja so močvirnata in polna potokov. Tam leži na severu v bližini Dona trdnjava Azov, po kateri se morje imenuje. Tudi Azov, ki je leta 1926 štel 17.500 prebivalcev, je že močno izgubil svoj pomen, ker se je vodovje odmaknilo. Samo severni breg azovskega tritikovnika je videti nekoliko stalnejši in čvrstjši, čeprav so tudi tam nekatera obrežna jezera in močvirja.

Cela vrsta rek se izliva v Azovsko morje: Salgir na krimskem polotoku, Molocnaja, ki tvori pred izlivom veliko jezero, dalje Kalmius in Mijsua na severu in slednjič Don s svojimi številnimi rokavi, na vzhodni strani pa poleg številnih drugih potokov velika reka Kuban, ki pa se prav za prav že ne izteka v Azovsko morje samo, temveč v zaliv Tamanskega polotoka.

Omembnejša mesta ob Azovskem morju so na severnem bregu Berdjansk, Marjupol in Taganrog. Kljub doneškemu industrijskemu revirju so ta mesta zaradi čudnih povodnih razmer Azovskega morja venomer ovirana v svojem razvoju. Na vzhodu ni pomembnejših mest razen imenovanega Azova. Zaliv Temruk zaključuje na vzhodu Azovsko morje. Danes nekoliko zaspana in enolična pokrajina je bila v zgodovini živahna in zelo znana. Današnji Kerč je bil nekdanj močno trgovsko mesto Pantikapajon, metropola bosporške države. Azovsko morje se je po starem imenovalo Majotis in že Rimljani so ga imenovali Majotsko močvirje. Bosporška

država, ki je procvetala pod domačimi knezi v dobi 480—438 pred Kristom, je zaradi številnih grških kolonij stopila leta 438. v zvezo z Atenami in je dobila celo vrsto vladarjev in kraljev, dokler ni bila leta 114. pred Kristom odstopljena pontskemu kralju Mitridatu, oster bi jo bili z enim samim navalom osvojili Sciti. Leta 63. pred Kristom je pripadala tudi ta država, kakor Pont sam, pod rimsko oblast, držala pa se je še samostojno tja do burnega preseljevanja narodov. Okrog leta 250. po Kristu so tjakaj pripluli Goti in so se nekateri ustavili na Krimu, drugi pa so hiteli dalje na zapad. V 4. stoletju po Kristu so prišli Huni v to deželo.

Med rokavi reke Dona je stalo v stari dobi mesto Tanais, ki je bilo v stoletjih pred Kristom in po njem večkrat razdejano. Zgradili so ga najprej na severnem, drugič pa na južnem rokvu Dona. Tanais, na katero se v srednjem veku spominja ime »Tana« neke beneške kolonije, je stalo 15 km severno od Azova. Tudi Don se je v stari dobi imenoval Tanais. V mestu je prebivala mešanica Scitov in Grkov. Na vzhodnem bregu Azovskega morja je takrat stalo še živahno trgovsko mesto Phanagorja. Po bregovih Azovskega morja so se selili številni narodi, hiteč z Vzhoda proti zapadu, prihajali so pa tudi vedno novi dotoki z zapada. Še danes je tam najti ostanke Tatarov in Bolgarov. Mogočni tih Don je dovajal narode in plemena skozi kaspiska vrata na bregove Azovskega morja in zakladi Krima so vedno iznova privlačevali Evropece, kakor prejšnje čase barbare. Azovsko morje je za razliko od Črnega morja polno rib. Že za Petra Velikega je postalo Azovsko morje jabolko spora med Rusi in Turki. Šele leta 1739. so bile obale Azovskega morja priključene carski državi vse tja do krimskih bregov, ki so takrat še pripadali tatarskemu kanu. Zdad stopa Azovsko morje v ospredje vsega zanimanja, kakor še nikoli doslej v svoji pestri zgodovini.

Ženske po štiridesetem letu

V Gasteinu so zadnje dni zborovali zdravniki in so znanstveno razmotrivali pojave človeškega staranja. Ugotovili so naslednje: Starajoča se gospa še dolgo ni ostarela gospa. Med 40. in 50. letom se ženska sicer posiljava od mladosti in od svojega prirodnega poslanstva, nikakor pa še ni izgubila tiste življenjske sile, po kateri voljno pripada življenju. Dunajski profesor Amreich je govoril o meni (klimakteriju). Drobne ženske, ki pripadajo infantilnemu tipu, ob zastopju mene v splošnem ne težijo o težavah. Pozneje pa lahko nastopijo razne reakcije, obolenja v zgoljih, krči in druge motnje. Pri ženskah srednje in krepke postave (to je takolmenovani pyknični tip) pri ženskah z živahnim temperamentom in čvrsto voljo poteka mena prav tako le z majhnimi težavami. Telesna polnota sicer pojema, vendar tako enakomerno, da harmonija telesa ni porušena. Take ženske ohranijo do pozne jeseni mladosten in svež izraz. Težje pa je ženskam

takolmenovanega asteničnega tipa. Zanje je slovo od mladosti težavno. Docela po nepotrebnem se pojavijo občutki groze in brezupnosti. Maščobnost pogosto ruši harmonične oblike. Te ženske se morajo paziti in naj pri slehernih težavah uvedejo pametno zdravljenje.

Razširjeni so nazorj, da je tuberkuloza nevarna starostna bolezen. Prof. Parade iz Inomosta pa je razložil, da tuberkuloza v starosti nikakor nima velike vloge in da pri pljučnih boleznih v starosti nastopa smrt pogostokrat zaradi vnetja pljuč. Pred ostaritvijo se dá vnetje pljuč pogostokrat se omejiti, ali na stara leta se zelo nagro razširi. Treba se je v mladosti vaditi dihanja s trebuhom, da si bolnik opomore kasneje, kadar popustijo pljuča.

Z nastopajočo starostjo začne pešati oko in ne vidi več na gotove daljave. Kdor meni, da je na starost se ohrani mladostni vid, se navadno moti. Kajti človek z normalnim vidom je res izjema. Zanimiva

Misli o moških in ženskah

Če je moški v ženski družbi, pridejo trenutki, ko je takt že netaktnost.

Ženske, ki se rade zmeraj na ves glas smejejo, niso nevarne. Boj pa se tistih, ki se zmeraj samo smehljajo.

Ura ljubezenske srce kaže samo sekundice.

Pisatelji misli, citatov in aforizmov so ljudje, ki bi radi odpravili vse prepade življenja z enim stavkom.

Če se ženska zaroči, je njena prva misel: »Bog ve, ali je tudi mojim prijateljem všeč?«

Denar je najpopolnejša stvar na svetu. Kar ima napak, so le napake njegovih zbiralec.

Dobro, da je zemlja še tako stara. Le starke so zadovoljne vsako leto z eno samo novo obleko.

Mož bi moral biti slep, ljubimec pa gluhom.

Če hoče mož vedno živeti, mora kmoti nekaj, za kar bi rad umrl.

Zivljenje bi bilo tako lepo — če bi le mogli živeti! — Egoist! Ko umreš, bodo vendar rekli, da si živel za druge.

O taščah zbijajo šale le tisti, ki jih nimajo.

Zvestoba v zakonu je kakor srbečica; praskali bi se radi, pa se ne smemo.

Ženske se nočejo starati; moški nočejo postati stari.

Pri mladem zdravniku

S treskom so se zaloputnila vrata v moji čakalnici.

»Hm,« sem pomislil, »odločen pacient!« Potem je zaškrpal stol, zaropotala mi zica, s pokom se je odprla ročna torbica, nekaj je šuštelo, kakor pri frizerju — sploh, kazalo je, da je čakalnica nabito polna. Bila je resna nevarnost za pohištvo, zato sem brž odložil epruveto in skočil k vratom.

Prizor, ki sem ga videl, je bil natančno tak, kakršnega sem si bil v naglici zamislil. Dama v čakalnici se je hitro odmaknila. Na mizo je položila malo zrcelce, potem z nogami vse skupaj odrinila v primerno razdaljo, potegnila glavnik in se pripravljala na ordinacijo. Morebiti je mislila, da ima lepota vpliv na diagnozo. Zasačil sem jo ravno v trenutku, ko je z romantično kretinjo spuščala na parket šop pobarvanih las.

Požrl sem nejevoljo in jo povabil v ordinacijo. Takrat je dvignila oči in pogledala, kakor zaljubljen petošolec, ali pa, še bolj verjetno, kakor gleda hipohonder svojega domnevnega rešitelja, ki mu je predpisal tri kapljice aquae destilate na dan. — Takoj sem ugotovil, da je to najtežji primer hipohondrije, kar sem jih doslej imel čast spoznati.

»Kar bo, bo!« sem si mislil, ko sem zapiral vrata. »Jozef in Marija in vsi svetniki, stojte mi ob strani!« In sem z zaljubljenim pogledom ošnil epruveto, ki sem jo moral pustiti.

Potem so se, grom in peklo, odprle zavornice človeške zgovornosti. Jozef in Marija in vsi svetniki, vse me je zapustilo. Še celo Bog oče se je menda škodoželjno mugal v svetih nebesh in me pustil samega v rokah te boleste ženske. »Srb! praska, grize! Dopoldne, opoldne in ponoči! — Soseda mi je povedala, da ste dober, mlad doktor! Zakaj ne bi dala zaslužiti rajši vam! Drugi imajo že tako dovolj!«

S težavo sem si grizel ustnice in kimal. Če bi se meni izpustil takle mozojček, bi se malo popraskal, pa bi bil dober. Ampak vsak hipohonder hoče imeti mazilo, obkladke.

»Naj bo!« sem si mislil in pripisal mazilo.

Dama pa s tem še nikakor ni bila utešena. Menda je bila užaljena, ker nisem ugotovil najmanj raka ali vsaj lupusa. Tudi to ji ni bilo prav, da ji nisem padel okoli vratu, objokoval strašno usodo človeka, ki se mu je spustil mozojček in jo splahnil s svojimi solzami.

Nenadno so se zavornice zaprle. Neodločeno je stala sredi sobe in čakala, ali jo

hom začel izpraševati še enkrat, kar sem že prej trpeče poslušal. Žal pa je bila moja diagnoza že končana.

Zagrešil sem tretjo, največjo napako: povedal sem višino honorarja! To ji nikakor ni šlo v glavo! Mlad doktor, na zunaj kakor kavalar — pa honorar! Zamajala se je kakor biljka v viharju. Kakšne lepe sanje so se morale zrušiti v njeni pobarvani glavi... Močno sem se ustrašil, da bo dobila živčni šok, ampak se je premagala in oistela znesek; zviška, kakor se za inteligentni spol spodobi. Potem si je posadila sračje gnezdo na glavo in izginila z milostnim odzdravom, zato pa s tem večjim truščem skozi vrata.

Z dvema polenoma sem zgrabil šop pobarvanih las in jih s sadizmom položil v ogenj. Pri tem sem mislil nanjo, na damo z mozojčkom.

Od tedaj naprej živim v vednem strahu, da me bo lepega dne ožigosala po časopisu. Sicer je res, da usoda mladega doktorja ne zavisi o mnenja ene same boleste ženske. Ampak kljub temu vedno s skrbjo buljim v časopisje.

Vasja

Obnovite naročnino!

